

aan vreemde valuta grote schommelingen vertonen¹⁷⁾, hetgeen belemmerend werkt op een rustige en regelmatige voortzetting van binnenlandse ontwikkelingsprogramma's. Verschillende pogingen zijn ondernomen of worden bestudeerd om de exportopbrengsten van de grondstoffenexporterende landen te stabiliseren. Wij laten deze zaken verder onbesproken¹⁸⁾. Niettemin blijven deze fluctuaties een ernstige belemmering vormen. Ook om deze reden, maar uiteraard niet alleen om deze reden, streven de ontwikkelingslanden naar een verbreding van hun economische structuur, met name in de richting van de vestiging van industrieën. Enkele belangrijke problemen met betrekking tot de wereldhandel komen hierbij aan de orde.

De ervaring wijst uit, dat landen, die in een proces van economische ontwikkeling reeds verkeren, een belangrijk gedeelte, nl. ongeveer 28 % van hun invoerwaarde besteden aan de import van kapitaalgoederen¹⁹⁾. Indien de ontwikkelingslanden hun plannen tot economische ontwikkeling voortzetten zullen zij dus ook vermoedelijk een ongeveer gelijk percentage van hun importen aan deze categorie van goederen moeten besteden, zonder dat hiervoor om begrijpelijke redenen compensatie kan worden gevonden in een relatieve vermindering van de import van consumptiegoederen. Dit betekent dat bij de geenszins overdreven hoge streefpercentages van de stijging van het reële inkomen per hoofd in de ontwikkelingslanden hun importen aanzienlijk sterker zullen moeten stijgen dan de wereldhandel in het verleden is toegenomen²⁰⁾.

Naar het zich laat aanzien, zullen deze landen dit alleen maar kunnen bereiken, indien zij hun exportwaarde eveneens aanzienlijk sterker kunnen doen stijgen dan op grond van het verleden voor het groeitempo van de wereldhandel mag worden verwacht, dan wel indien zij op grotere schaal dan tot dusverre kapitaalhulp van de rijke landen ontvangen. Anders immers zouden betalingsbalanstekorten het doorvoeren van ontwikkelingsprogramma's verhinderen.

De vooruitzichten voor de toeneming van de exporten der ontwikkelingslanden met een hoger percentage dan de toeneming van de wereld-

¹⁷⁾ Zie bijv. H. Linnemann: „Grondstoffenprijzen en hulpverlening” in E.S.B. 2 november 1960.

¹⁸⁾ Zie J. Tinbergen: „Shaping the World Economy” (1962) blz. 74 e.v.

¹⁹⁾ „Trends in International Trade” G A T T (1958) blz. 46, tabel 19.

²⁰⁾ „Trends in International Trade” blz. 50.

Tinbergen, t. a. p. blz. 109, noot 3 vermeldt, dat de ontwikkelingslanden tussen 1960 en 1980 hun exporten naar West-Europa met \$ 5 milliard zullen moeten vermeerderen om betalingsevenwicht te kunnen handhaven.